

Observatoriu este de două ori în săptămâna, miercurea și sâmbătă.

Pretiul

pentru Sibiu pe 1 an întrregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., două la casa cu 1 fl. mai multu pe an; — trimis cu postă în lăinutru monarhiei pe 1 an întrregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinătate pe 1 an 10 fl. sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11 franci; — numeri singuratici sau căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diaru politicu, national-economicu si literariu.

Nr. 30.

Sibiu, 12/24 Aprilie 1878.

Anulu I.

Romania si Russi'a.

(Urmare.)

IV. Dea a facutu Rusi'a vreun bine na-
tiunei si patriei romaneschi, apoi acăsta s'a intemplatu
numai in pacea dela Adrianopole 1829, in care s'a
decisu esirea definitiva a turilor din Romania',
raderea cetatilor turcesci, restabilirea unei parti
considerabile din autonomia vechia, introducerea
unei specii de constitutiune sub titlu de Regula-
mentu organicu alu tierei, cu reprezentatiune
natională si cu dreptulu de a'si alege tierile
domni patrioti pe viétia. Nu cumva binele acesta
se va fi facutu Romaniei de pomana? L'a platit
poporul cu sudorea, cu averea, cu sangele ânimei
sale in alti doi ani de campania si in 5 ani de
ocupatiune, adeca pâna in 1834. Diecile de mii de
galbini cari mergea la St. Petersburgu pentru cei
mari ai imperiului, cumu mergea si la Constan-
tinopole, se remana nememorate, că se nu le mai
scia nimeni. Ceea ce trebuie se atingemu ací este,
că preste doi ani cabinetului rusescu ii paruse fórt
reu, că s'a invoitu la introducerea regulamentului
organicu asia cumu apucase a'lu ratifica inalt'a
Pórtă că „suzerana“ si Rusi'a că „protectore;“ de
aceea imperatulu Nicolae dupa installarea lui Mich.
Sturdza in Moldov'a si alui Aleandru D. Ghica in
Munteni'a că Domni ai tierei in anulu 1834
(asta datata erasi denumiti, inse pe viétia), demandă
cancelariului seu comite Nesselrode, că se insiste
prin consiliu generali pentru adaogerea la regula-
mentulu organicu a unui articlu nou, in care se se
decida, că legile tierei căte se voru vota in camer'a
legislativa si sanctiona de Domnu, se nu pôta
ave valóre, decât numai deca voru fi ratificate de
cătra Pórtă otomana si de cătra Rusi'a. Prin acea
mesura autonomia tierilor era se fia nullificata
pentru totu-deauna, constitutiunea rupta in bucati.
Asia era imperatulu Nicolae, asia si Sultanulu
Mahmud, se involburá candu audia pronuntiandu-se
cuventulu constitutiune, care pe atunci incepuse
a prinde radecini in mai multe tieri europene. Mol-
dovenii strimtorati si amerintiati, preste acăsta unii
boieri din cei mai de frunte avendu si proprietati
in Basarabi'a si temendu-se de confiscare, in anulu
1835 s'a si supusu la voint'a Rusiei prin adop-
tarea acelui articulu afurisitu. De ací incolo pres-
siunea rusescă ajunse asia departe in Moldov'a, in
cătu pe la anulu 1842/3 cabinetulu de St. Peters-
burg trimise la Iasi pe faimosul seu consiliariu de
statu Aleandru Sturdza dela Odes'a că comisariu
insarcinatu a visita scolele Moldovei si a esterminá
din acelea „ideile liberali,“ totu-odata a face se se
propage in seminariulu dela Socola cultulu domniei
rusesci. In acelasiu timpu fusese delaturatul si neu-
titulu mitropolitul Veniaminu. Muntenii din
contra, au desvoltatul resistentia multu mai vigorósa
contra domniei rusesci. Amerintiarile brutali facute
de consulul generale br. Rückmann, spargerea
adunarei din 1838 cu baionete, esilarea lui Ioanu
Campineanu capu alu opositiunei, mai apoi inchiderea
lui in monastire, la anulu 1842 destituirea
lui Aleandru Ghica; in 1844 pretensiunea despotică,
că tiér'a se dea muscaliloru privilegiu pentru cautare
de mineralia si deschidere de mine in Carpati, ter-
orisarea de sub Domnulu Bibescu pâna la atâta,
in cătu prefectulu politiei si directorulu ministeriului
de interne era obligati a da mai antaiu raporturile
loru diurne la consululu Daskoff, apoi la Domnu,
— tóte acestea si alte brutalitati in locu se in-
franga, mai virtosu au otilitu resistentia romanilor
contra Rusiei in mesura asia de mare, cătu in
anulu 1848 candu cabinetulu rusescu a trimisul
la Bucuresci de comisariu plenipotente pe generalulu
Duhamel (unu francesu legitimistu renegatu), omu
brutale si acesta, romanii iritati preste mesura,
spre a'si manifesta ur'a loru contra despotismului,
platira pe unu tleganoiu ursariu, că se'i jocă ursulu
in curtea locuintiei sale si se'i cante nesce versuri
ursesci sarcastice, compuse de Eliadu, alu caror
refrenu era: Diuha — diuhamei!

Dupa invasiunea rusu-turcesca din a. 1848—50
si dupa cea rusescă din 1853—4 ur'a romanilor

deveni asia de intensiva, in cătu ea se manifestă
in tóte formele possibili. Romania incepura a face
causa comună cu turcii contra Rusiei, si istoria
va scôte la lumina, că deca in érn'a anului 1854
generalii rusi au fostu batuti la Calafatu si la Ol-
tenită, acelu reu si acea rusine li s'a causatu in
urm'a servitierloru ce au facutu romanii turilor
prin buna intielegere ce avea ei cu comandantele
turcescu Omer-pasi'a.

Ne oprimu aci cu enumerarea faptelor istori-
cice, prin care se ilustra relatiunile politice si chiaru
cele religiose dintre romani si rusi dela 1700 in-
côce, si credemu că cu aceste amu documentatul,
pâna la ce mesura s'a folositu ori nu, natiunea
romana de sympathii religiose in luptele loru secu-
larie portate pentru assecurarea ecsistentiei sale
politice, prin urmare amu si respunsu pe deplinu
acelorui adversari ai natiunei romane, cari nu mai
incéta a o inculpă pentru sympathii muscalesci.
Aceli romani, in ale carorui mâni au fostu puse
destinile tierilor romanesci, au sciu se distinga
totu de-aun'a, precumu observaserămu si mai susu
in unulu din articlii precedenti, intre ideile reli-
giose si intre cele nationali si politice.

(Va urma.)

Scole confessionale-autonome in statu consti- tutionalu.

(Urmare.)

Pedagogii moderni mai alesu germani, inbui-
bati de idei pure rationalistice si chiaru atheiste,
inimici ai ori-carei religiuni positive, dara că nemti,
cu atâta mai fanatici nationalisti, sustienu că edu-
catiunea copiiloru in spiritu adeveratul national
progrezeza cu multu mai bine si siguru atunci, deca
instructiunea publica, adeca administrarea, dreptulu
de inspectiune asupr'a scoleloru poporali si de dis-
ciplina asupr'a inveniutoriloru, stă numai sub auspicie
statului si se executa numai prin organele
regimului seu, er nici decât sub influența clerului;
ma ei afirma si sustienu, că ori-ce ingerintia a
clerului e daunosa desvoltarii simtieminteloru nationali
si plantarii spiritului liberale nationalu in fragedele
ânnii ale eleviloru, pentru că clericalii mai vertosu
ultramontani, — propaga cu predilectiune si pre-
ferintia doctrinele fanatismului religionarii primitive,
er nu celea mai moderne culturali si multu folosi-
torie unui statu civilisatu; apoi prin doctrine de
acestea se creseu numai ómeni religiosi, bigoti si
superstitiosi, er nu si civi descepti si culti ai statu-
lui, cari se-si si pricépa detorintile cetatiennesci
si drepturile liberali-nationali.

E dreptu că aceste idei si aceste principii, in
unele state au aflatu resunetu si apretianduse de
fórt salutarie, se si adoptara. Ei, dar cari suntu
acele state si care suntu motivele conducatorie,
dupa care le-au adoptat si apoi introdusu in viétia?
Responsulu ilu aflamu in legile de organisarea in-
veniamentului poporale din Francia, Germania, Russi'a,
apoi in principalele Romani'a si Serbi'a, unde cele
mai multe elementarie si tóte institutie de facultati
scientifici mai superioare — cu
excepțiunea celoru teologice — suntu institutiuni
pure ale statului, sub potestatea immediata a regi-
mului, si — cu excepțiunea doctrinei religionarie
— administrate si gubernate numai prin organe
instituite de regimulu statului.

Dar' alt'a este situatiunea si relatiunile geo-
grafice, etnografice si topografice ale aceloru state;
altulu este spiritulu national si altele sunt intere-
sele de unitate! Cine nu scie, că ori-care dintre
mentionatele state se compune de căte unu popor,
a căruia majoritate immensa si multu preponderanta
este de nationalitate homogena, care vorbesce si
scrise aceiasi limba, in Germania germani, in
Russi'a russi, in Romani'a romani si in Serbi'a
serbi; dar apoi e dreptu, că si intre aceste state
sunt locuitori cetatieni si de alte nationalitati, in
unulu mai multi, intr'altul mai pucini, buna-óra in
Francia sunt si germani si poloni, in Germania si Russi'a asisdereca poloni, in Romani'a
magarii asie numiti csangai si alte multe meste-

Ori-ce inserate,

se plătescu pe serie său linia, cu
litere merunte garmondu, la prim'a
publicare căte 7 cr., la adou'a si a
trei'a căte 6 cr. v. a. si preste aceea
30 cr. de timbru la tesaurul publicu.

Prenumeratiunile se potu face in
modulu celu mai usior prin assen-
natiunile postei statului, adresate de
a dreptulu la Redactiunea Diariului
Observatoriulu in Sibiu.

structiunea publică, — nu mai pote fi vorba de alte codificari si reforme privitorie la aceasta lege, — decumva din sinulu partidei nou-create ce se numesce „liberalissima”, nu va resulta si unu nou gubernu, unu nou sistem de regim cu mai multa prudentia, lealitate, dreptate si ecuitate facia de nationalitatile nemagiare (?!) Dieu pucina sperantia, dar si mai pucine aspecte. Este forte de doritu, că celu pucinu unii §§-i din aceasta lege si mai vertosu §. 27 se fia mai liberali, adeca intratata, că deca confessiunile se constringu se-si sustinea scole bine organizate si provediute cu tota recerintele conditionate in acestu §., organele statului se nu li denegi, ci se fia indetorate a li dā si sucursulu necessariu intru a poté esecută dispositiunile sale.

Era inse si mai cu scopu si mai salutariu atatul pentru statu catusi si pentru poporu, deca la elaborarea si decretarea legei se luau in considerare opiniunile representantilor confesionali, că adeca legea de instructiune publica se nu aiba doue directiuni seu doue categorii de scole, si anume scole „comunalii” si scole „confessionali”, ci numai una; fiindu-ca si asia pe ambele le sustine poporulu din sudorea sa, era statului exercită de dreptulu de suprinspectiune asupr'a uneia că si asupr'a celeia-lalte, numai cu acea deosebire, că despre scolele comunali se ingrigescu organele politice ale statului prin midilöce silitorie si din acelea e eschisa influenti'a bisericiei, pre candu scolele confessionali trebue se le sustinea creditiosii respectivei bisericici prin midilöce morali, adeca contribuiri benevoli, la a caroru realizare nici statului nici organele nu dau ajutoriulu necesariu: dar pentru aceea totusi au dreptu de inspectiune si ingerintia.

Multe altele s'aru poté obiecta, deca aru fi de vre-unu folosu; o circumstantia binecunoscuta totusi nu se poté retace si anume aceea: că legea de instructiune publica nu se marginesc numai la permisiunea confessiunilor de a-si sustine insesi scolele cu caracteru confessionalu, ci le mai impune si acelu obligamentu, că acolo, unde pentru 30 de copii — afara de scola confessionalu esistenta — se mai infiintă si una comunala, la sustinerea acesteia trebue se contribue si cei'a-lalti toti locitorii din comuna, cari dejā au si-si sustinu scola propria confessionalu a loru. Si cum procedu organele statului in aceasta privinta? Éta cumu:

(Va urma).

Program'a partidelor unite.

(Urmare si fine.)

P. 6. Se se restaure inainte de tota equilibrulu (cumpan'a) in budgetulu tierei. Spre a esi din deficite, se fia stimulata poterea productiva a poporului, că se aiba de unde plati, se se introduca reforme in politic'a economiei nationale; se se faca economii. Darile directe se nu se mai urce. Se puna contributiuni de consumu. Se reguledie timbrulu si taxele finantiale. Modulu executiunilor de dari se se ia la revisiune. Acestea tota aru fi bune, deca nu s'aru intorece in tr'unu cercu vitiosu forte largu. Si tocma se nu fia asia, reforme de natur'a acestora intr'unu statu innecatu in datorii ceru diecimi de ani, prin urmare ele voru mai remanea multu timpu fruse pompöse că si pana acuma.

P. 7. Libertate perfecta de religiune si consciintia. Respectarea reciproca a drepturilor si pace intre nationalitatile si confesiunile singuratece, cumu si intre statu."

Mari vorbe sunt acestea, prin care adeca partidele unite recunoscu, că pana acumu in Ungaria nu esiste nici libertatea consciintiei, nici libertate de confesiuni si nici pace intre nationalitatasi confesiuni cu statulu. Adeverulu acestei marturisiri facute de nou'a coalitiune nimeni pe lume nu'l simte in gradu asia apasatoriu si dorerosu, că natuinea nostra cea romanésca si că cele doue confesiuni romanesci; deca inse amu fi scrisu asia ceva noi dela noi, de siguru că amu fi tractati de agitatori si turburatori de pacea publica si amu fi dati in judecata criminale. Astadi inse ilu marturisescu preste 150 de membrii ai dietei, intre carii se afla si cativa fosti ministrii. Avemu legitima curiositate si chiaru inpatientia, că se vedemui noi ori fiul nostru, cumu va concilia si impaca partid'a noua, candu va veni la potere, acestu punctu alu 7-lea cu p. 1-lea din program'a sa; că-ci adeca noi ofieliti prin trist'a experientia, nu credemui se aiba ei curagiulu de a imita pe Elvetia, pe Nordamerica, seu macaru pe Belgia. La unu progresu că acela se cere neasemenatu mai multu decatul numai ide'a de libertate cunoscuta in Ungaria; că-ci libertatea asia precum se aplică

ea pe la noi, este numai caricatur'a libertatii de airea.

P. 8. Organisarea casei magnatilor.

Regularea si ascurarea prin lege a dreptului de reununi si adunari. — Organisarea mai corespundetoria a ministerielor. Separarea judecatorilor administrative de catura administratiune.

Nu se poté pricepe, cumu vinu acestea cestiuni sub acelasi punctu; ce au ele a face cu cas'a magnatilor? Despre aceasta se scie de multu, că ea este unu anachronism si că se dicemua asia, una mumia collectiva unguresca. Toti magnatii unguresci trecuti de ani 24, fia orbi seu schiopi, si toti archiereii catholici si orientali sunt membrii nascuti ai acelui corpu legislativ. Inainte cu vreo 5 ani ii numerasera si era preste 700 domni de aceia mari; se nu intrebati inse cati mergu la siedintie, că abia ve veti crede audiului. De ce nu mergu dñii grafi si baroni? Din 99 de cause. Cele principali ni le-a spusu deunadi comitele Iul. Szapáry, diariile „Nemzeti Hirlap”, „Szabadság” s. a. Sport, adeca: Venatu, calaritu, duellatu, dantiatu, „voiageteau”, jocatu in carti, vinu, femei — ruina.

Despre lips'a dreptului de reuniumi nu mai sporim vorba, dupa-ce apucaseram a'lu discuta in alti nri precedenti.

Adeca organisatiunea interna a ministerielorunguresci inca este rea? Dece nu se sciā, se semtiā in tota tiéra. Dara nu avea ore modelle europene de organisatiune?

P. 9. promite independentia judecatorilor, decentralisarea curtilor de apellu, si din contra, unificarea inaltei curti, apoi — procedura penala (că nu este!), reform'a procedurei civile, legi de creditu, decentralisarea catastrelor; „politia nationale” (gendarmeria seu ce?), éra in Transilvania regularea dreptului de proprietate; in fine codificarea drepturilor private.

P. 10. Instructiunea publica se fia regulata prin legi incepndu de la scolele elementarie pana la universitate asiā, că se correspundia la cerintele culturei si prin o sistema harmonica se latiesca si desvolte cultur'a speciala magiara. Spre acestu scopu cati-va §§. din art. de lege XXXVIII dela 1868 se fia modificati in acestu intielesu. Investimentul in scolele secundarie (gimnasie si scole reale), cumu si celu dela facultati se fia catusi mai curendu regulatu prin lege. Se se porte grigia mare pentru scolele de specialitati si mai alesu pentru cele industriali, comerciali si agronomice inpartite asiā, că de acestea se se afle in tota districtele tieri in proportiune ceruta.

Pentru că investimentul preste totu se pota si organisatu si condusu dupa unu planu fixu, tota scolele din tiéra au se fia date in administratiunea si respective sub inspectiunea ministrului de instructiune publica.

Lectorii nostri, cari sunt dedati a ceti printre linii, voru afila de siguru, ca acestu p. 10 contine indiectu mai multu, decatul se vede pe de asupra in aceste cativa sententie. Centralisare si nivellare rigorosa a instructiunii publice, precum astazi nu se mai afla nicairi pe territoriul Europei, nici chiaru in Russi'a, este scopulu coalitiunei parlamentarie, care si-a pusu piciorulu in pragu, că se sara de acolo pe bancile ministeriali. Candu acea coalitiune si-ar poté ajunge scopulu seu, atunci, necumu se mai pota fi vorba de scole confessionali, dara insasi libertatea de investimentu, respectata asiā de multu in staturile civilisate, ar trebui se dispara de pe territoriul Ungariei si alu Transilvaniei. Tocma pentru aceea inse, cestiunile de instructiune publica, puse in discussiune de catura desu numit'a partida, ni se paru de o importantia asiā de petrundietore in vieti'a poporalor acestui statu, in catusi simtimu necessitate imperiosa de a reveni la densele si a le considera din punctu de vedere alu adeveratei libertati omenesci, sociale, nationale, politice, confessionale, si a le illustra cu exemple luate dela poporale, a caroru instructiune publica are se ne fia de modelu. Vomu face acesta indata ce se voru termina discussiunile incepute si in colonele acestui diariu din punctu de vedere confesiunale si nationale.

P. 11. „Interesele agriculturei, ale industriei si comerciului se fia inbraciosiate si inaintate cu totu de adinsulu prin potestatea legislativa si guberniu. Se se deschidia institute de creditu pentru clasele agricultorilor. Legea de professiuni se se ia la revisiune; trebuintele statului si ale armatei se fia coperite de la industriii din patria.“

La punctulu acesta nu avemu de disu mai multu, de catusi se repetim reflexiunile dela p. 6.

P. 12. „Linile de cati ferate orientali si meridionali, destinate a pune tiéra in comunicatiune

cu lumea intręga, se fia terminate si existenti'a loru assecurata. Se inauguruam politica de tarife, catusi se poté mai intelepta. Lucrarile publice se fia reorganisate prin lege. Se ne apucam de regularea riurilor cu scopu de a evita devastatiunile anuali ale mai multor districte.“

Deslegarea acestor probleme cere érasi, că si pp. precedente, capitaluri colossali, si credemui ca este legitima curiositatea cetatiilor statului, că se vedia, de unde le voru scote reformatorii coalisati.

Ce se se tramita la espoziunea din Parisu.

Este unu semnu caracteristicu alu epocei in care ne aflam, că chiaru si diariile cele mai mari din monarhia nostra, care esu de cete doue-ori pe di, de 12 pana 13 ori pe septembra, se occupa relative prea pucinu de espoziunea universale ce se va deschide la Parisu. Ce mirare deci, deca foilor modeste provinciali le remane si mai pucinu spatiu pentru acea intreprindere marézia. Dara intre fatalile si chiaru fustele impregiurari actuali suntemu cu totii de escusatu; că-ci pre candu ne este insasi esistentia si venitoriu in periculu, cui se'i remana timpu si voia de a cugeta la espoziuni? Este unu adeveratu desastru acesta, că-ci nimeni nu are lipsa mai imperiosa de scole universali si practice, pre cumu sunt espoziunile mari, că noi romani din tota classile nostre sociali, si că celelalte popóra de tali'a nostra.

Va intreba cineva, că cu ce obiecte amu avea noi se participam la espoziunea din Parisu. Inainte de a ne da noi nove unu responsu, se vedemui pe unii compatrioti de ai nostrii magiari, camu ce colectiune afa ei demna de a se tramite din partea loru la acea espoziune. Eca de es. diariul „Szabadság“ din Oradea propune in primulu seu din Nr. 76 a. c. urmator'a colectiune:

Program'a vechia a lui Colomanu Tisza (Bihari pontok). Scaunulu de catifea pe care siede Tisza că ministru. Colectiune de discursuri si articlii de ai lui Tisza, cari isi dau in capete unii la altii. Colectiune de articlii din foile ministeriale Egyetértés, Hon, Ellenör, Pester Lloyd. Program'a opositiunei unite, in care se afla totu ce dorescu magiarii si totusi nu satisface pe nimeni. Confusiunea partidelorunguresci. Pe ministeriul de justitia intregu cu tota esperimentele sale neterminabili si cu codicile penale destinat a face se amutiesca toti ómenii cei mai sanetosi la minte din patria, prin mai multi §§-i teroristici. Mai departe se poté tramite la Parisu sisthem'a unguresca de califerate. Contractul asupritoriu inchiajetu cu societatea de navigatiune Lloyd dela Triestu. Pe tota multimea deputatilor alesi in 10 ani cu scopu că se faca totu pe voi'a altora. Pe ministrulung. de finantie cu totu aparatulu seu mai alesu de executori. Pe „Confratele“ calugaru franciscanu Trefort cu toti referentii, consiliarii si inspectorii sei iesuiti alesi pe sprincena din tota confesiunile (că-ci se afla cu prisosu in tota). Se se mai tramita la Parisu invoi'a pentru vami si banca, inchiajeta cu Austria.

„Szabadság“ numai acestea obiecte le affa demne de a fi arata lumei in Parisu; dara sunt alte diari a caroru colectiune este multu mai bogata.

Dupa 4 dile.

Scirile mai multa teografice cătnevenira in dilele acestea, sunt érasi din cele mai contradictorie. Mina si contramina, precum dicu speculantii dela bursa. Din cete se dicu si se scriu, nimicu nu se adeveresc. Germania indupla pe Russi'a si pe Britani'a că se ia parte la congresu. Nu este adeveratu, vine scirea dela Londra. Cabinetulu din Vien'a ajunse a se intielege cu celu russescu. Nicidcumu, respundu diariile din St. Petersburg. Flota britanica se retrage dela Constantinopole in sinulu Besic'a, era armat'a russescu dela St. Stefano la Adrianopole, spre a evita conflicte. Nicidcumu, se telegrafedia dela Constantinopole.

Totu ce se se positivu pana astazi este, că sultanulu era si schimbă ministeriul in sensu russescu, si că atatul Russi'a catusi Anglia continua cu preparativele bellice in proportiuni ne mai vediute, atatul in Europa catusi in Asia, pe uscatu si pe apa. In vedere a celor chiariu in cercurile militari austriace este latifa opiniunea, că faimeloru de pace nu trebuie se damu nici unu credientu, că-ci sunt numai preteste spre a castiga timpu. Acesta e situatiunea momentului.

Transilvani'a.

Sibiu, 12/24 Aprilie. (Sinode eparchical greco-orientali.) Eparchie din provinci'a metropolitană a bisericei romane gr.-orientali ortodoxe din Ungaria si Transilvania, in poterea statutului organic se voru intrunsi si in estu anu in sinode ordinarie anuali la Dominic'a Tomie, adeca pe 23 Aprilie vechiu a. c. si anume, celu archidiocesanu, aici in Sibiu convocat prin literele archiepiscopesci-metropolitane dela 6 l. c. Nr. 1027 Pres., precum si ale dieceselor sufragane de Aradu si Caransebesiu dejā convocate si aceleia prin concernentii archierei.

De si poté că agendele acestor sinode eparchical nu voru fi altele — de o ponderositate mai extraordinaria — decatul celea normate in statutul organic, totusi jacându in interesulu publicului lectoru de diarie si fiindu bine a fi si noi infor-

ti despre decursulu activitatii acelui sinode, — runiri de reprezentanti ai poporului nostru aparnetoriu bisericei ortodoxe, invitam si rogamue amicii corespondenti ai diariului nostru, ca se levoiesca, a petrece cu posibila atentiuie discusunile asupr'a obiectelor ce se voru pertracta in elea sinode, si in catu unele aru fi mai interesante momentose, a ni le comunica spre publicare in estu diariu alu nostru.

— Dilele pasciloru gregoriane, prin urmare Duminec'a Floriloru juliane, au fostu destulu de nine, numai Sambata cadiu una plôia manosa, ce face forte bine semenaturilor si gradinilor. Tocma Dumineca veni scirea fatala, ca la nun'a sasesca Stelimeru (Schellenberg) vecina Sibiului s'a ivitu epizootii' (bôla de vite) cu ulu pe neasteptate. Auctoritatile administrative si luatu mesurile cele mai apte spre a pune in catu numai se pote, obstacule acestui reu cumtu. Casulu acesta intristă multu pe populatiune atatu mai virtosu, ca tocma se apropie si terlu de tiéra alu Sibiului, despre care se astepta totu dreptulu, ca se fia cu atatu mai bine ceratu, cu catu fusese mai miserabile celu din éra cuta. Dara incal populatiunea din regiunea Sibului ca si cea din a Brasovu are acelui norocu in Transilvani'a, ca tiene multi cai de hamu de calaritu, prin urmare totu se intretiene comunicatiunea si fora vite cornute de jugu.

— Dela Blasiusu luaramu scirea, ca in vecin'a mună unguresca Petrisatu (Peterfalva) in 18 Apr. candu tragea unu ventu iute si locitorii era si la tergulu de septemana si la campu, esindu pe la 2 ore d. a., 20 de locitorii au remasu sapa de lemn; éra deca n'au arsu comun'a rega, au se multiamesca bravurei studentilor din asiu, precum se vede din o corespondentia ce va publica in Nr. viit.

(O voce seriosa in or'a suprema.) Catra ururile romane si fruntasii poporului romanu, in us'a instructiunei populare. De unu chipresbiteru. Budapest 1878. Sub acestu ne veni si noue dilele acestea una carticica 46 pagine, tipariu desu. Fia-care din aceleaspira dorere sufletescu si cea mai nobile dorintia a vedé pe natuinea romana din monarchia austro-unguresca conlucrandu „in or'a suprema“ armonia perfecta incal pe terenul instructiunei blice. Cine se fia auctorulu acelui caldusu? intréba multi dintre aceia, carii avura ocazie de a'lui citi. Unii voiescu a sci, ca sub titlu archipresbiteru trebue se se intieléga de a eptulu unulu din archierei. Ar fi timpulu ca ne dedamu si noi odata a nu intreba cine, numai ce scrie si ce ne invetia acelui Cine. On quis sed quid, pretinde latinulu in casuri prenum este si acesta, si cu totu dreptulu. Nu atu auctoritatea personalor, catu mai virtosu auctoritatea si poterea adeverurilor coprinse in scrierile ru se ne convinga si conduca pre noi in totu etiunile nostre.

In or'a in care scriemu acestea, „Famili'a“ r. 29 ne aduse una recensiune subserisa V. B., care se reproduce cu multa claritate simburele tsu citatului tractatu despre starea scôleloru nostre. e dore ca in acestu Nr. nu ne mai remase spatiu a imprumuta si noi acea recensiune, pre candu alta parte ne propuserau a reproduce si noi — cu permissiunea auctorului — celu pucinu unele arti mai pregnante din tractatulu seu, indata ce voru termina consideratiunile care se publica si in aceeasi materia din punctu de vedere practicu ib titlu: „Scole confessionali-autonome“ etc.

A u s t r i ' a .

Vien'a. (Cestiuni diferite de mare importantia.) In Nr. precedente atinserau prea pe curtu, ca comisiunea austro-unguresca reunita la Vien'a pre a regula celu pucinu diferentia relativa la cele 0 de milioane, se desfacu érasa fora nici-unu resultatu. cesta impregiurare dete ocasiune pressei din ambele arti ale monarchiei de a'si face cele mai aspre imputari reciproce. Dupa conferentie, consultatiuni, dispute si erte de doi ani intregi, lucrurile mai stau totu ca in nulu 1876. Nici-unu pasu inainte. Europa intréga e mira de acesta cerbicia si lipsa totale de buna ointia. Barbatii intelepti si binevoitori Austriei se emu, ca mai alesu din cau'a trufiei si cerbicie unguesci, acesta monachia mai are se tréca prin catastrofe afroisante. Deocamdata una adeveru remane constatatu, a adeca sistem'a dualistica a scaritul forte multu auctoritatea monachiei in afora; ca-ci adeca tota lumea epete sententi'a cunoscuta a ddorru Schmerling, br. Ielfert si alti multi, carii dicu, ca intr'o monachia inchiaeta pe contractu de cete diece ani, cu dreptu te a'lui desface, nu poate se aiba nimeni incredere.

Se dice ca chiaie situatiunei actuale este in Vien'a. rea adeverata; inse numai sub conditiune, ca dualistii e renunt definitiv la scopurile loru separatistice, si

anume magiarii se nu se mai pôrte ca inimici de morte ai slavilor si mai alesu ai celor meridionali si ai celor din Ungaria. De altumentrea nici barbatii de statu austriaci germani nu sunt farmecati de „dragoste“ catra slavi. Acestora le place de minune, candu vedu cate 300 mii de slavi si cate 100 mii romani sub arme, aparandu cu vieti'loru intregitatea monachiei, auctoitatei ei si cu aceea domnia elementului germanu si ungurescu; éra de alta „tocmela“ nu mai voru se scia.

Politica caliloru ferate. Una din cauzele principale, pentru cari cabinetulu monachiei respinge pacea dela St. Stefano, este si politica caliloru ferate. De candu liniile drumurilor de feru se imultiesc cruciscurmedisiu, pana ce se prefac in retiele trase dupa óresi-care sistema anumita, intemeiata pe interes strategice, comerciale si finantiale, de atunci lumea cunosc si politica de cali ferate, care barbatilor de statu le face multa bataia de capu, mai alesu candu fia-care cerca se'si traga jaru la óla sa. De cativa ani incóce strainii, mai alesu anglii si francesii, au inceputu se faca si in tierile turcesci cali ferate, precum de es. Cernavod'a-Chiustendge in Dobrogea, Ruscicu-Varn'a in Bulgari'a; mai apoi Constantinopole—Adrianopole—Filipopol—Tatar-Bazardig—pana la Port'a-traiana, cu planu ca de acolo se esa pe la Ichtimne, Sofi'a, Pirot, Nissa in Serbi'a si pana la Dunare. Intre acestea barbatii de statu austro-unguresci atatu mai tandalira cu negociai neterminate, pana ce anglii mai trasera una linia dela Adrianopole la marea egeica pe la Demotica la Mecri, éra alt'a totu asia de interesanta dela Salonichi (Tessalonica) la Kiuprili, Scopri'a, Mitroviti'a. Urmarea fu, ca poporale europene inundara din parte a marelui cu manufacturele loru de sute de milioane pe flicare anu tierile turcesci pana in Serbi'a, adeca cotira de acolo comerciulu austriacu spre dauna nespusa nu numai a industriilor, ci a monachiei intregi. Este unu milionari evreu anume br. Hirsch, indigenatu (naturalisatu) de cativa ani si in Austria. Omulu acela luase asupr'a si se inchiaje conventiune cu port'a otomana spre a trage linii ferate din Croati'a in tierile turcesci; a perduto ince cu „Schacher-macher“ de a le lui egistica mai multi ani fora nici-unu resultatu.

In fine dupa-ce inginerii lui facusera studii multe de terenu, se asteptă ca se se apuce de lucru. Intr'aceea sparse revolutiunea in 1875, bellulu serbo-turcescu in 1876 si asia mai departe. Atunci lui Hirsch ii ramase numai, ca se'si cumpere pe „Neue fr. Presse“, pentru ca acesta se injure barbatesc pe slavi, muscali, serbi si bulgari, apoi si pe romani. Acuma se spune, ca comitele austriaci Sal'm, unu mare speculantu si milionari, ar fi midiulocitnu nu sciu ce minuni de concesiuni dela Port'a otomana, ca austriacii se pote trage linii ferate pe placulu loru. Acuma, pana candu difrentiele escate asupra conditiunilor de pace rapescu somnul la milioane de ómeni? Sperantia vana, ca si a spenului de barba. Ca mane au se faca de voia de nevoia si romanii politica forte seriosa de cali ferate; prin urmare cestiuni national-economice de natur'a acesteia trebuie se le tienemu totu-deauna cumu amu dice, in evidenta.

(Agentele diplomaticu Balaceanu). De cativa luni incóce unele diarie din Vien'a si Prag'a vorbesu de dn. Balaceanu forte reu. Intre altele „Osten“ si „Politik“ ilu inculpa, ca dsa ar face propaganda unguresca printre romani, ca ar sta in buna intelegera cu B.-Pesta, cu scopu de a ajuta se restorne pe ministeriulu actuale din Bucuresci, ca se ajunga la potere unu altulu mai supusu la vointele ungrilor, si nicidecum aplecatu a se interesa de sorteaza fatala a romanilor cetateni de statu austro-ungurescu; par' ca dieu ddorru Brateanu si Cogalniceanu nu le-ar ajunge preste capu a se interesa di si nöpte, pe vietia pe morte, in aceste dile desaströse, esclusivu de patri'a loru si de acea parte a natuinei, a carei proprietate drepta e Romani'a. Spunemu dreptu, ca nu intielegemu mai nimicu din aceleascorespondentie violente, care se occupa chiaru si de pung'a domnului Balaceanu; vedem ince, ca si unele diarie romanesci asta, ca ar fi bine ca dsa se fia chiamatu la Bucuresci si substituitu prin altulu cu atatu mai virtosu, ca cabinetu Rusiei finca reclama asupra dului Balaceanu. Dara din acesta causa n'au se se turbure ape multe; dd. Cogalniceanu si Brateanu voru sei mai bine decatul tota lumea, pana candu se lase pe cutare agentu diplomaticu la loculu in care se asta.

R o m a n i a .

Din capital'a tieriei avemu intrealtele scirea positiva, ca legiunile gardei nationale se scotu din nou la exercitiu si ca li s'a impusu de rigore ca se'si faca uniforme si preste totu se observe legile militarie, pentru ca se pote indeplini cu demnitate servitiulu in absenti'a armatei de linia si a militiei teritoriale, care se vede ca au alta destinatiune.

In 8/20 aprilie se intempla in capitala un'a din acele demonstratiuni patriotice spontanee, care in epoca mari si-au totu-deaun'u insemnatatea loru. Era aniversari'a alegerii de inainte cu 12 ani alui Carolu I. Ministeriulu facuse cunoscutu Domnului, ca representantii tierii dorescu a felicitá pe M. Sa. Domnulu refusă in cuvente binevoitorie cu adausu, ca nu e timpulu oportunu si ca celu pucinu se se amene solemnitatea pe 10/22 maiu, diu'a calcarii sale pe pamantul Romaniei. Dar senatul si camer'a deputatilor se pronunciara in unanimitate ca voru se se prezente in corpore la palatu, ceea ce se si intempla pe la 12 ore. Presedintele camerei d-lu C. A. Roseti felicită pe M. Sa in pacine cuvinte cuprinse in sentenie lapidari. Totu asia urmă si d-lu Dim. Brateanu, presedintele Senatului, care adresandu-se totu odata si catra Domn'a i dete titlurile de: Gratiosa, Buna si Patriota, precum numise pe Inaltulu seu sociu: Suveranu si Capitanu eroicu, cavalerescu, conscientiosu. Diu'a era plăoasa, dar' spre sera se insenină. Atunci poporulu capitalei improvisandu unu conductu cu tortie se presentă pe neasteptate la palatu.

Domnulu misicatu forte, esindu pe balconu rosti ceteva cuvinte inchiaendu: „Ve multi amescu forte“; ér, intr'aceea Domn'a salută pe poporu misicandu-si necontentu batist'a alba. De aci poporul merse la ministrul presiedint Brateanu, spre a-si manifesta recunoscientia sa catra densulu.

Despre ulterior'a desvoltare a conflictului dintre Romania si Rusia de o camdata nu se mai scie nimicu cu certitudine, de catu pote numai atat'a, ca neamicii ambelor statu se incorda din respoteri spre a da nutrement si mai mare tristeloru dissensiuni, si ca o parte considerabila a pressei russesci a inceputu se impune greu gubernului Rusiei nedemn'a tractare a Romaniei.

P r o g r a m ' a

siedintie publice arangiande din partea societatii „Petru Maior“ la 29 Aprilie st. n. 1878 in localitatea propria (strada Vatii Nr. 12).

1. Cuventu de deschidere, de presid. I. Vulcanu.
2. „Criteriul nationalitatii“, disertatiune de Gherioru Pletosu ascult. de filos.
3. „Coriolanu“ poesia de I. Grozescu, dechiamata de Ales. Mihailovicu technicu.
4. „Despre frumosu“, disertatiune de Lazaru Petroviciu ascult. de filosofia.
5. „O schitia din viat'a moderna“ disert. de I. Traianu Popu iuristu.
6. Cuventu de inchidere de v. presidintele Dr. A. Dumitreanu.

Inceputu la 4 ore p. m.

Buda-Pest'a in 20 Aprilie 1878.

A. Dumitreanu, T. Barzul,

vice-presid. secretariu ad hoc.

Poporul roman in oglind'a poesiei sale.

De dr. A. P. Alessi.

(Urmar.)

V.

Dar' se trecemu Carpatii. Se ne oprimus unu momentu la fratii din patri'a lui Stefanu si Mihaiu.

Unirea Moldovei cu Muntenia a fostu unul din acele visuri maretie, a carui realizare era dorita si eluptata de seculi. De multu s'a fostu convinsu Moldovanulu si Munteanulu, ca prosperitatea si venitoriu Romanismului de acolo numai sub drapelulu unirei pote inflori. Catu de frumosu interpreteza d. Aleandri acesta dorintia, catu de frumosu o canta acesta filomela a Moldavie, — dupa cumu ilu numesce d. Grandea — in urmatorele versuri:

Mei Muntele meu vecine,
Hai la Milcovu cu grabire
Se-lu secamu din o sorbire,
Cá se tréca drumulu mare
Preste-a nôstre vechi hotare¹⁾.

Inse inimieii intriganti prevediindu avantagiulu unirei, au combatutu-o din tota poterile. Luptatorii ei fura timbrati de fanatici si nebuni, ca unii ce lucra pentru chimere si idei fantastice, pe care poporul nu le doresce si nu le voiesce. — Inse eata cumu desmine poporul pre toti intrigantii si inemicii unirei:

Lelitia dela Munteni,
Vin' colea la Moldoveni,
Se ne prindemu sociori,
Se 'nflorim cu doi bugiori;
Hai in hora de-i jocá,
Cá eu sufletulu ti-voiu dá.
Tu esci mandra la privire
Eu voinicu bunu de iubire.
Piara draculu dintre noi,
Se fimu una amendoi;
Totu unu trupu si-unu sufletelu,
Cá unu degetu si-unu ânelu²⁾.

Ce buchetu frumosu de idei si simtiamente romanesci si de patriotismu !!

VI.

Multe nefericiri si suferintie a induratu bietulu poporului romanescu. Isovorusu toturor calamitatilor ce au flagelatu tierile romanesci, ilu afiamu in invasiunile venite dela nordu si resaritu. De aci au pornit invasiunile Gotiloru, ale Gepidiloru, Avariloru, Alaniloru, Huniloru si Tatariloru. De aci au pornit ordene coacesci si muscalesci, ale carorur urme si astazi se mai vedu prin patri'a romana. Nistrul a fostu barier'a de invasiune in tierile romanesci. Déca ar' fi pututu, Moldovenii ar' fi facutu la acestu riu unu muru pana la ceriu, care se impedece ori-ce invasiune pre venitoriu si se-si asigure pacea pre mosi'a si in colib'a sa; inse acest'a nu i-a fostu in posibilitate. Vi'a imaginatiune si ardiend'a dorintia de a se vedé neturburatu in tier'a sa, ilu indemna a merge la malurile Prutului, apoi se adresaze catra acesta ca si catra unu fartatu bunu:

Prutule riu blastematu,
Face-te-ai adencu si latu,
Cá potopulu tulburatu
Malu cu malu se nu zarësca,
Glasu cu glasu se nu lovësca.
Ochi cu ochi se nu se-ajunga
Pre-a-ta pânsa catu de lunga;
Locustele candu voru trece,
La estu malu se se innece;
Cholerile candu oru trece,
Pre la mijlocu se se 'nnece;
Dusmanii tieriei de-oru tréce
La celu malu se se innece;
Iar' tu 'n valurile tale
Se-i totu duci se-i duci la vale
Pan' la Dunarea cea mare
Si din Dunare in mare³⁾.

¹⁾ V. A. 294.

²⁾ V. A. Doina si lacramioare.

³⁾ V. A. P. p. p. 343.

VII.

Poporulu romanu supus la doreri preste doreri si nefericiri peste nefericiri, devenise la adeverata stare de martiru. Turcii, Moscovitii, Polonii, Fanariotii si Nemtii, toti navaleau si aruncau sorti preste avereia tieri.

In seculu ultimu inse aceste multe nefericiri devinira potentiate prin boierii si ciocoi din tiéra. O parte considerabile a clasei privilegiate, adeca asia numitii boieri, de si n'au introdus feudalismulu europen prin legi, corupta inse prin casatorii amestecate cu familii din Fanaru si de pe aera, demoralisata prin rapacitatea turcesca si mai apoi rusasca, formandu o casta privilegiata si intemeindu'si poterea si fericirea loru pre robirea glotelor, incepura a inghiti proprietatile cele mici, si a rapit totuodata cu pamantul, si libertatea individuala a tieranilor, prefacundu-i in servi.

Astfeliu adeveratii osteni cari pusera pieptu la hotare atatea sute de ani contra dusmanilor aparandu chivotulu santu alu legei, era robi.

Boierii isbutindu a margini auctoritatea domnilor si isbutindu a da trumfu libertatii, facura din aceasta libertate unu privilegiu alu loru, se scutira de dasdii; si apostatii sei, cari esisera din sinulu poporului, robescu pre fratti si pre parintii loru, ocarescu omenirea, punu la jugu, despouie de pele, torturéza tocmai pre aceia, carii dedesere tieriei mii de bracia la Resboieni si Calugarenii?

Gr. G. Tocilescu⁴⁾.

Acésta purtare nedemna dela fii tieriei amaresce pre bietul tierianu pana in adencul sufletului. Sub impresiunea atatoru suferintie ese la codru verde, apoi incepe se cante:

Frundia verde de negara,
Vai sermana bietu tiara,
Cum te-ajunse foculu éra!
Rusii vinu te calicescu
Nemtii te batjocorescu
Si ciocoi te hulescu!
Nu-mi-e ciuda de straini,
Catu de pamenteni haini;
Cà tu draga le-ai fostu mama
Si ei singuri te sugruman!
Nu-mi-e ciuda de muscali,
Neci de nemtii bochincari,
Far' mi-e ciuda de ciocoi,
Cà te lasa la nevoi
De tipa sufletu' noi.
Frundia verde de neghina,
Vai si-amaru de-a ta gradina,
Cea gradina cu flori plina,
Cum o calca cumu o strica,
Nesce iesme fora frica;
Cum i smulge florile
Si-i prada rodurile.
Frundia verde de mohoru,
Vai de sinu'ti plinu de doru,
Catu e elu de branitoru,
Si la épe cozacesci,
Si la palafgii turcesci,
Si la rime ciocoiesci.
Saracutiu de mai'a mea
Cui a fi mila de ea?
Saracutiu de loculu meu
Candu l'a scapá D-dieu? ⁵⁾

Si candu tiar'a se afia redusa la acésta trista stare, candu fruntasii natiunei, boierii cu ciocoi loru devinu lipitori ce-i sugu sangele si inveninéza ánim'a, dela cine se astepte poporul salvarea tieriei si aperarea ei de invasiuni straine si de stórcerea fanariotilor? — In acest momente grave incepe a se redestepă spiritul seu cavaleresc; suvenirile gloriei sale din trecutu incepu ai procurá curagi si incredere in fortiele sale. Poporulu se convinge că numai braciale sale vigorose sunt avisate de a pune capetu la dorerile tieriei.

Plinu de curagiu voiniculu romanu se adresáza cátro fratti sei:

Hai copii la cei stegiari,
Se taimu la nesci pari,
Tiér'a se ni-o tierciuim
Si de iesme se-o ferim! ⁶⁾

Apoi 'si vinde camesior'a cá se-si cumpere sabia, cu care se curatia tiér'a de straini, fanarioti si ciocoi;

⁴⁾ Gr. G. Tocilescu, Gazeta Transilvaniei 1872.

⁵⁾ V. A. P. pop. p. 233 Prutulu.

⁶⁾ V. A. P. pop. pag. 246. Plangerea tieriei.

ese la codru, patri'a haiducésca; se grupeza in jurulu lui Tudor spaim'a napârcelor din Fanaru, si 'si preface vietia de plugariu in vietia de panduru; aci incepe elu o vietia noua, vietia eroica, vietia pentru mantuirea patriei strivite; aci incepe a dâ cursu liberu dorerilor si semtiementelor sale, càtu resuna vaile si codrii. Dar' se ascultamu cum canta pandurulu lui Tudor:

Pluguletiulu meu nebunu,
Cum te prefacusi in tunu
Vedi asia mai poti ará
Si me scapi de angará
Nu me plange Mariutia,
Vedi de Ionu si de casutia
Si de bietele copile,
C'am ajunsu in rele dile.
Se nu plangeti mórttea mea
Ca-e tier'a 'n pédia rea.
Uite, mergemu se aramu,
Tielin'a se despicamu,
Cà avemu se semanamu
Semanatu de potecasi
Se resara Romanasi,
Sementiora dae néne
Totu cu ochi si cu sprincene,
Sementia de plumbu de fieru
Ce mi-ti cresce pana la ceriu . . .
Voi aveți se ne urmati
Si 'nsutitu se secerati.
Nu plangeti nu ve-intristati
Domnulu Tudor u cu noi
Dumnedieu fia cu voi! . . . ! ⁷⁾

VIII.

Vietia nostra nationala avemu a o multiamí numai poporului romanescu. Densulu ni-a salvatu printre tote incercarile dusmanilor de a ne ucide si nimici tesaurii cei mai pretiosi, adeca, limb'a, datinele si moralurile stramosiesci, ce sunt adeveratele tietine ale nationalitatii nostre, si cari pana candu le vomu posiede, ni este securu venitoriu.

Poporulu a sciutu conservá si cultivá cu multa ingrigire schintea' romanismului, densulu in toti tempii a tienutu cu mani de fieru la drapelul conscientiei sale. De si tiesenurele de intrige si perfidia inimice au fostu in stare se trunchieze si se inbucatatiésca patri'a romana, Romanulu nu a datu uitarei scump'a suvenire a unitatiei poporului; densulu nu a uitatu că preste Dunare că si dincóce de Dunare, si Dnistrul, locuescu frati de unu sange, de o limba, de unu nume, de una gente. Se ascultamu cum canta Basarabianulu atunci, candu moscovitismulu ilu amenintia cu perirea sa nationala.

Frundia verde baraboi
Ne-a facutu mam'a pre doi,
Unulu mercuri unulu joi,
Si-a implutu lumea cu noi,
Si-am avutu o sorióra
Ce-a implutu lumea de para!
Mam'a sa luatu prin tiera,
Se ne stringa gramadiora,
Se ne dee 'n Balti la scola,
Moscalesce se 'nvétiamu
Si la oste se intramu ⁸⁾.

Apoi respunde:

Muscalesce-oiu invetiá
Candu eu limb'a mi-oi uitá;
Candu a cresce grâu in tinda
Si-a ajunge spicu 'n grinda.
Candu a cresce grâu in casa
Si-a ajunge pana 'n mésa ⁹⁾.

Echoulu acestor versuri pline de fortia romanésca se propaga si aude departe. La acésta secundéza voinicu delu momentului lui Stefanu:

Noi nemtiesce-omu invetiá
Candu noi limb'a ne-omu uitá
Candu voru sci nemtii tamanu
Cate pene 'su p'unu curcanu
Cata ierbai-p'unu tapsianu
Cate pene 'su pre-o curcutia
Cata frundia-i pre-o brucutia,
Candu a face plopulu pére
Si rachit'a visinéle,
Candu a face plopulu nuci

⁷⁾ V. A. totu acolo.

⁸⁾ Fl. Marianu.

⁹⁾ Fl. Marianu.

Si rachit'a mère dulci.

Tocma-atunci si nici atunci

Vomu fi noi nemtilor slugi! ⁹⁾

Cata potere de vitalitate nationala contineu ace versurele. Romanulu declară categoric, că ori-ce vîface musculari si nemtii cu densulu, nu isi va rene nationalitatea in veci. Fia că aceasta eminenta vertieranésca se servésca de exemplu la multi romanci, ce-si renegă limb'a si nationalitatea.

(Va urmă).

¹⁰⁾ Fl. Marianu.

Pretiurile cerealielor

si altor obiecte de traiu au fostu la
23 Aprilie in Sibiu:

Grâu, dupa cualitatii	1	hectolitru fl.	9.10	10
Grâu, amestecat	1	"	7.90	-8
Secara	1	"	6.80	-7
Papusioiu	1	"	6.40	-6
Ordu	1	"	7	
Ovesu	1	"	3.10	-3
Cartof	1	"	2.60	-3
Mazare	1	"	—9	
Linte	1	"	13	
Fasole	1	"	—8	
Lardu (slanina)	50	Kilogram.	35	
Untura (unsore topita)	50	"	30	
Carne de vita	1	"	30	
Oua 10 de				

Cursulu monetelor in val. austr.

Vienna, 23 Aprilie.

Galbinii imperat. de auru	fl.	5.75
Moneta de 20 franci	fl.	9.74
Imprumutul Oppenheim din 1866 cu 8%	fl.	90.25
Imprumutul dominiale din 1871 cu 8%	fl.	87.50
Creditul fonciarul (hipot.) rural cu 7%	fl.	82.1/2
Creditul fonciarul urban (al capitalei cu 7%)	fl.	72.—
Imprumutul municipale nou (al capit.) din 1875 cu 8%	fl.	83.—
Fondul de pensiuni (per 300 l. a.) cu 10%	fl.	130.—
Actiunile calitoru fer. rom. din 1868 cu 5%	fl.	23.40
Actiunile calitoru fer., prioritati din 1868 cu 6%	fl.	71.90
Daci'a, Compania de ascur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	fl.	150.—
Romania, Compania de ascur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	fl.	50.—

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

21 Aprilie n.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	fl.	92.50
Imprumutul Oppenheim din 1866 cu 8%	fl.	90.25
Obligatiuni de imprumutu dominiale din 1871 cu 8%	fl.	87.50
Creditul fonciarul (hipot.) rural cu 7%	fl.	82.1/2
Imprumutul municipale nou (al capit.) din 1875 cu 8%	fl.	83.—
Fondul de pensiuni (per 300 l. a.) cu 10%	fl.	130.—
Actiunile calitoru fer. rom. din 1868 cu 5%	fl.	23.40
Actiunile calitoru fer., prioritati din 1868 cu 6%	fl.	71.90
Daci'a, Compania de ascur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	fl.	150.—
Romania, Compania de ascur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	fl.	50.—

Depunerile

capitale pentru fructificare.

Se primescu la institutulu subsemnatu

a) pe langa anuntarea radicarii in sensu statutelor cu 6% interese;

b) sub conditiune de a se anuncia institutul radicarea depunerii la 3 luni inainte cu 6½% interese;

c) sub conditiune de a se anuncia institutul radicarea depunerii la 6 luni inainte cu 7% interes

Interesele incepu cu diu'a, care urmează după diu'a depunerii, si inceta cu diu'a premergator dilei, in care se radica depunerea, cu acelui adau in se, ca numai după acele capitale se dau interese cari stau depuse la institutu celu pucinu 15 dil

La dorint'a deponentului se potu stabili diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, care se insémna apoi in libelu si in carte depunerilor institutului. In atare casu restituire depunerii urmăza după aceste modalitati speciale

Depunerile tramise prin posta pe langa comunicarea adresei deponentului, se resolu totu de una in diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta anuntiu si radicari de capitale.

Sibiu, 28 Martiu 1878.

„Albina“,

Institutu de creditu si de comerciu

Domnulu meu!

Dupa-ce prin intrebuintarea allopului d-ta am scapatu cu totulu de tusea 'mea si de rag siela impreunata cu aceea, de care suferise septembri si totu odata in urmara binefacutorilor resultate ale acestui allopu minunat de plantă am recastigat si vocea de mai nainte, me sent forte obligat a' Ti multiam din tota anim pentru acésta inventiune salutară, cum si a reciunia, la toti cati suferi de pieptu si mai ve tosu cantaretilor. Cu perfecta stima Peisching, 25 Juniu 1857. *Joanu Bae* docente.

Informatiunea despre folosire se alatura unei sticle. Pretiulu unei sticle 1 fl. 25 cr. v. Pachetare se computa cu 20 cr.

Depositul principal la Franciscu Wilhelm apotecariu in Neunkircher

Allopulu de plante genuinu se mai adauga Sabiu: Friedrich Thalmayer, comerciant. Aradu: F. Tones & Comp. Alba-Julia, Julius Fröhlich, apotecariu. Clusiu: Ed. Valentini, apotecariu. Brasovu: Ferd. Jekelius, apotecariu. Sighisior'a: J. B. Teutsch, comerciant.

Editoru si redactoru respons. G. Baritiu in Sibiu.

Tipariul lui W. Kraft in Sibiu.

Testimoniu.